

**ŽUVININKYSTĖS SKYRIAUS PATARĖJOS
ADRIJOS GASILIAUSKIENĖS
KOMANDIRUOTĖS Į TALINĄ ATASKAITA**

2019-02-01 Nr. 3PR-7

Komandiruotės vieta – Talinas, Aplinkos ministerija.

Tikslas – dalyvauti HELCOM FISH grupės susitikime.

Trukmė – sausio 29-31 d., 2019 m.

Dalyviai – Estija, Lietuva, Lenkija, Vokietija, Suomija, Danija, ICES, Koalicija už švarią Baltiją (CCB).
Pirmininkauja Švedija. Lietuvą atstovavo Adrija Gasiliauskienė, ŽŪM Žuvininkystės skyriaus patarėja.

Estija, kaip priimanti šalis, pasveikino dalyvius ir pamoinėjo, kad aktualiausi klausimai yra Baltijos veiksmų plano atnaujinimas ir tolesni veiksmai dėl pamestų žvejybos įrankių.

1. Darbotvarkė patvirtinta.

2. Praėjusių susitikimų apžvalga.

Pristatyti dokumentai apie delegacijų vadovų susitikimus, vykusius 2018 m. bei apžvelgti HELCOM grupių, susijusių su žuvininkyste, susitikimai praėjusiais metais.

Seminaras apie Pan Baltic Scope project. Seminaras buvo skirtas apsikeisti duomenimis apie žuvų buveines Baltijos jūroje. Informacija bus vėliau naudojama atliekant erdvinį jūros planavimą. Konkrečiai seminaro tikslas buvo apsvastyti, ar įmanoma parengti žuvų buveinių Baltijos jūroje žemėlapius

3. Baltijos veiksmų plano atnaujinimas

Susitariančios šalys yra įsipareigojusios iki 2021 m. atnaujinti Baltijos jūros veiksmų planą siekiant išlaikyti sveiką Baltijos jūros aplinką.

Detalus darbo planas atnaujinant veiksmų planą buvo sutartas HELCOM delegacijų vadovų 55-ame susitikime.

FISH grupė – jai priskirdos užduotys nėra pilnai atliktos.

Veiksmas 1.

Aptarti, kodėl dar vis nėra baigiamos atitinkamos BSAP veiklos. Būtina aptarti, ar numatytos veiklos vis dar yra aktualios, kaip jos gali būti pabaigtos ir aptarti priežastis, dėl kurių nėra pasiekiamos nacionalinio lygio užduotys.

Veiksmas2.

Pasirengti Ministrų susitikimui 2021.

BSAP struktūra:

- 1) Baltijos j. Be autrofikacijos
- 2) Baltijos j. be kenksmingų medžiagų
- 3) Jūrinė veikla draugiška aplinkai
- 4) Biojvairovės apsauga.

Dabartinio BSAP peržiūra.

Nustatyti pamatuojamus tikslus visoms veikloms (pradėti 2019 pavasarį, baigti 2019 m. rudenį).

Action project – priegauda (didelės rizikos zonos, kur gali būti paukščių ar žinduolių priegauda, priegaudos duomenys, priemonių, mažinančių šią priegaudą, kaina ir efektas), jūros dugno buveinės, saugomos jūrinės zonos, maistingų medžiagų įtaka.

DK – prašo aiškiai identifikuoti, kokia FISH rolė visame šiame BSAP atnaujinime.

Sekr – FISH grupė turės būti įtraukta į ACTION projekto veiklas – ypač dėl priegaudos ir jūros dugno buveinių.

Bendros nebaigtos priemonės.

- 1) Lašišų ir šlakių veisimas ir reintrodukcija į lašišines upes.
SE, LT – mano, kad priemonė vis dar yra reikalinga.
LT – reikia aiškiai identifikuoti, kokie turėtų būti grupės įsipareigojimai ir konkretūs darbai, kad priemonė bent jau artėtų link įgyvendinimo.
CCB – mano, kad skirtingos šalys įvairiai vertina, kaip turėtų vykti įžuvinimas – vieni vertina išleidžiamų reproduktorių kiekį, kiti jaunikių, vieni naudoja metodologiją išleidimo į aukštas upes, kiti – tiesiai į potencialias lašišines. Todėl mano, kad turi būti vis tik sutarta vieninga metodologija.
- 2) Tolesnis duomenų rinkimo (anketavimo metodu, ypač mėgėjų žvejyboje) metodologijos tobulinimas ir įgyvendinimas (lašiša ir šlakis)
PL – duomenys jau renkami duomenų rinkimo programos rėmuose.
FIN – yra dideli sunkumai renkant mėgėjų žvejybos duomenis, todėl mano, kad priemonė nėra tikslinga.
SE – tai ne FISH kompetencija
- 3) Rekomendacijos dėl upių ir estuarijų valdymo bei apsaugos - migracijos keliai, nerštavietės
DK – primena, kad Danija šia tema jau buvo irganizavusi seminarą. Mano, kad priemonė turėtų būti pervardyta konkrečiais veiksmais siekiant pagerinti migracijos kelius ir pan, o ne rekomendacijų parengimas.
- 4) Tam tikrų žvejybos įrankių daroma negatyvi įtaka žuvų rūšims ir buveinėms
SE – nemano, kad tuo turėtų užsiimti vien tik FISH.
- 5) Efektyvios stebėsenos dėl paukščių ir žinduolių priegaudos parengimas
- 6) Efektyvios pranešimų sistemos apie priegaudą parengimas
Siūloma šias 5 ir 6 priemones apjungti į vieną.
LT – abejoja, ar šios grupės kompetencija yra pranešimų sistemos parengimas ir įgyvendinimas. Tai jau kontrolės reikalas.
- 7) Žuvininkystės valdymo priemonės MPA viduje
DK – siūlo tai perkelti į nacionalines priemones.
CCB – pastebi, kad būtent harmonizavimo ir trūksta, nes skirtingos šalys taiko skirtingas valdymo priemones jų vandenyse esančiose MPA.

Nacionalinės nebaigtos priemonės

- 1) Ilgamečių valdymo planų parengimas pereikvotiems ištekliams
- 2) Atsakingų institucijų veiksmai, kad ungurių planai būtų įgyvendinti
- 3) Inventorizuoti upes, kuriose yra Europinių ungurių.

Aptarti valdymo planai ir jų įgyvendinimas – ungurių bei „ateinantis“ lašišų.

Kitos priemonės

SE – siūlo tas priemones sugrupuoti pagal tematiką.

LT – stebisi, kaip bus įvertinta, ar tos priemonės yra įgyvendintos, ar ne – juk nėra nustatyta jokių indikatorių. Kita vertus, dauguma jų skamba tikrai ne kaip priemonės, bet kaip tikslai. Todėl reikia įvertinti, ar tikrai nėra priemonių, kurios padėtų įgyvendinti tikslus. I dar – kai kurios priemonės skamba pernelyg ambicingai ir yra jau padengtos CFP, tad neaišku, ką papildomai HELCOM rėmuose norisi pasiekti – pavz eliminuoti IUU..

DK – pritaria Lietuvai.

Grupės, kurios turi būti įtrauktos į BSAP

SE – mano, kad Aquaculture, FISH PRO, Fish habitats.

4. Klausimynas apie alternatyvius žvejybos įrankius

Lenkija parengė klausimyną apie alternatyvių žvejybos įrankių ir žvejybos metodų testavimą. Klausimyno tikslas – surinkti informaciją apie žvejybos įrankius ir metodus, kurie potencialiai gali būti naudojami Baltijos jūroje ir mažintų žvejybos poveikį jūrinei aplinkai.

Klausimynas jau buvo aptarinėjamas ansktesniuose – 2017 ir 2018 metų- HELCOM susitikimuose. Dabar klausimynas lenkų kolega dėka yra atnaujintas, perkeltas į patogesnę formą ir greitai laiku bus pateiktas HELCOM svetainėje.

5. CG Aquaculture

Pristatyti antrojo CG Aquaculture rezultatai (detalios info teirautis adrijag@zum.lt) . Susitikimas vyko Berlyne ir tai buvo antrasis susitikimas. Apie susitikimą ir jo rezultatus buvo atsikaityta HOD 55. Pagrindiniai susitikimo aspektai - BAT/BEP tvariai akvakultūrai parengimas Best available techniques/Best environmental practices), sumažinti neigiamą akvakultūros ūkių poveikį aplinkai, sumažinti gėlo vandens netekimą.

6. Planas dėl duomenų rinkimo siekiant sumažinti atsitiktinę priegaudą ir sumažinti žvejybos poveikį bentiniam Baltijos jūros biotopams

DK, kaip grupės pirmininkai, prašo Estijos ir Lietuvos paskirti ekspertus į CG FISHDATA.

DE – reikalinga pakeisti dokumento struktūrą siekiant jį ligiškiau sustruktūrizuoti ir pateikė savo siūlymus. Taip pat pateikė pastabas dokumentui raštu. Primena, kad derėtų nepamiršti informuoti Baltfish apie šiuos procesus.

SE – pasiūlyti pakeitimai priimtini. Prašo, kad dokumentas būtų pristatytas sekančiam HOD.

Identifikuotas duomenų trūkumas iš/apie:

VMS laivams < 12 m

AIS laivams < 15 m

Žvejybos žurnalų duomenys iš laivų < 8 m

Duomenys apie priegaudą

Duomenys apie populiacijas (pvz., paukščių).

Galimybės, kaip užpildyti duomenų spragas – kontrolės reglamento peržiūra (VMS, AIS...), iškrovimų prievolė, DRP, atitinkamos direktyvos (pvz., paukščių, buveinių).

CCB – pritaria, kad esamą reglamentavimą, kaip kontrolės reglamentą, reikia pilnai išnaudoti siekiant surinkti kuo daugiau duomenų, kurių didžiosios dalies DRP nedengia. Primena, kad papildomos priemonės, tokios kaip CCTV, turi būti pilnai išnaudokjamos.

7. RETROUT

Pristatytos RETROUT projekto veiklos (detalios info teirautis adrijag@zum.lt)

Trijų metų projektas, pabaiga numatyta 2020 m. rugsėjo mėn.

8. Žvejybos ir jūrinių ekosistemų sąveika

Planuojamas seminaras birželio pabaigoje. Apie tikslią data ir susitikimo vietą bus informuojama vėliau. Galimai susitikimas vyks Kopenhagoje.

CCB – atkreipia dėmesį į nelegaliai žudomus ruonius ir tokių atvejų padažnėjimą – ruoniai randami suknežintomis galvomis ar visai be galvų.

DK – pats laikas iškelti klausimus, tai ko mes ateityje norime Baltijos jūroje. Jei norima žvejybos, tai pats laikas mąstyti, kaip sureguliuoti pilkųjų ruonių populiaciją (pažymėtina, kad jie neturi natūralių grobuonių) ir kaip pakeisti aplinką, kad menkė Baltijoje vėl galėtų būti pe parazitų ir sveika.

Pamesti žvejybos įrankiai

Pateiktas siūlomas priemonių, kurių turėtų imtis šalys siekiant pagerinti duomenų surinkimą apie LFG, tiek sumažinti LFG, sąrašas.

Siūloma šį sąrašą aptarti kartu su PRESSURE grupe. Taip pat reikia sąrašą "išgryninti" atskiriant konkrečius veiksmus nuo tikslų.

9. Atsitiktinės priegaudos indikatoriai

Planuojamas jungtinis HELCOM – OSPAR seminaras šia tema 2019 m. gegužės mėn. (detalios info teirautis adrijag@zum.it).

Kitas susitikimas – 2019 m. 25-26 birželio.

Adrijė Gasiliauskienė
2019 02 01